

Кульбачна Л. А.

*Здобувач вищої освіти освітнього ступеню магістра,
Миколаївський національний аграрний університет,
м.Миколаїв, Україна,
zulimasha@meta.ua*

Науковий керівник: Шишпанова Н. О.

*Канд. екон. наук, асистент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м.Миколаїв, Україна,
Nata_sha.86@mail.ru*

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

Проаналізовано європейський досвід у становленні та розвитку системи забезпечення платоспроможності страхових компаній та розглянуто основні вимоги щодо забезпечення платоспроможності страхових компаній.

Ключові слова: платоспроможність, страхова компанія, страховий ринок, страховий ризик.

Успішна діяльність страхових компаній значною мірою залежить від рівня їхньої фінансової стійкості та платоспроможності. Лише за умови належних рівнів фінансової стійкості і платоспроможності страхові компанії спроможні генерувати чинники позитивних кількісних і якісних змін для нормального функціонування сьогодні і забезпечення зростання власного фінансового потенціалу в майбутньому [3, с.110]. Тому, питання забезпечення

платоспроможності страховиків – одне з пріоритетних завдань, особливо з урахуванням глобалізаційних процесів та інтеграції України у сучасний європейський економічний та правовий простір. Найпотужнішими страховими ринками є ринки Сполучених Штатів Америки (США) і таких країн ЄС, як Німеччина, Франція та Великобританія, які мають найбільші обсяги страхових операцій. Саме тому, вивчення, адаптація та гармонізація національного страхового законодавства з нормами й стандартами правової системи Європейського Союзу набуває все більшої актуальності. У зв'язку з цим виникає необхідність аналізу, вивчення та узагальнення досвіду забезпечення платоспроможності страхових компаній у країнах Євросоюзу та його можливості використання в Україні [5].

Як зазначає Орланюк-Малицька Л.А., платоспроможність страховика – це його здатність своєчасно і в повному обсязі виконати свої фінансові зобов'язання, передусім страхові, за рахунок наявності достатньої суми ліквідних активів і засобів платежу, що є однією з найважливіших економічних характеристик страхової компанії [2, с. 280].

В Україні забезпечення платоспроможності страховика регулюється Законом України “Про страхування”, який у свою чергу базується на оцінці достатності власних вільних коштів компанії для погашення можливого негативного впливу технічних ризиків страховика, що передбачена в методиці Європейського Союзу [1].

Платоспроможність страхових компаній в Європі визначається двома системами вимог – “Solvency I” (так звані нові Директиви 2002/13/ЄС і 2002/12/ЄС від 05.03.2002) і “Solvency II”, що була прийнята 25 листопада 2009 р. (2009/138/ЄС) і ґрунтується на оцінці ризиків. Вимоги до платоспроможності в ній, порівняно з “Solvency I”, ускладнюються, увага концентрується на активах страхової компанії та дестабілізації ринку [3, с. 111].

Основні вимоги, що діють в країнах Європейського Союзу щодо забезпечення платоспроможності страхових компаній:

1. Норматив платоспроможності страхової компанії. У країнах Європейського Союзу для контролю за відповідністю фактичної платоспроможності страховиків використовується показник нормативної платоспроможності, який визначає нижню межу нормативу, і гарантує достатньо надійний рівень фінансової стабільності.

2. Резерв платоспроможності. Страхові компанії Євросоюзу повинні мати у своєму розпорядженні визначені мінімальні ресурси, якими повинна володіти компанія, у вигляді вільних активів. Розмір резерву платоспроможності залежить від обсягів операцій компанії у всьому світі.

3. Мінімальний гарантійний фонд. Законодавство ЄС пов’язує призначення гарантійного фонду із забезпеченням гарантії достатності ресурсів у організації на момент її заснування. При цьому, гарантійний фонд не може бути меншим 3 млн. євро, він повинен складатися із детально зазначених активів страховика, вільних від будь-яких очікуваних зобов’язань, за винятком нематеріальних активів.

Отже, платоспроможність страхових компаній країн Європейського Союзу забезпечується: як до початку діяльності – сплаченою часткою статутного капіталу, яка не може бути меншою за гарантійний фонд, і фонду на організаційні витрати; так і у процесі діяльності – резервним фондом, які адекватні зобов’язанням страхової компанії за обсягом, відповідно до розміщених активів і резерву платоспроможності. Таким чином, впровадження європейських методологій забезпечення платоспроможності страхових компаній дасть змогу підвищити керованість і прогнозованість страхової системи України, що в свою чергу дозволить повноцінно виконувати властиві їй функції та підтримувати платоспроможність компанії на належному рівні.

Список використаних джерел:

1. Про страхування : Закон України від 7 березня 1996 року, № 85/96-ВР // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>
2. Орланюк-Малицька Л. А. Платоспроможність страхових організацій / Л. А. Орланюк-Малицька // Науковий вісник АНКІЛ. – 2011. – № 9 – С. 280-285.

3. Єрмошенко А. М. Нова політика у сфері платоспроможності страхових компаній Європейського співтовариства / А. М. Єрмошенко, В. В. Поплавська // Фінанси України. – 2013. – № 11. – С. 103-109.

L. Kulbachna. European experience solvency of insurance companies.

Summary

The analysis of the European experience in the development system for the solvency of insurance companies and the basic requirements to ensure the solvency of insurance companies.

Keywords: solvency, insurance company, insurance market, insurance risk.